

Opinnäytetyö AMK

Kauneudenhoitoalan koulutusohjelma

Estenomi

2014

Hanna Kytölä-Lundström

AJATUKSIA E-PORTFOLION HYÖDYNTÄMISESTÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Hanna Kytölä-Lundström

AJATUKSIA E-PORTFOLION HYÖDYNTÄMISESTÄ

Projekti aiheen ajankohtaisuus ja tulevaisuuden työmarkkinat olivat tärkein syy lähteä tutkimaan lähemmin verkossa tapahtuvaa oppimista. Discendumin tarjoama Kyvyt.fi -palvelun ePortfolio on PLE (Personal Learning Environment) oppimisolustalla oleva toiminto omien kykyjen esille tuomiseksi. PLE oppimisympäristönä on vastaus moniin tämän hetken haasteisiin. Siinä yhdistyy oppimisen yksilöllinen ja sosiaalinen ulottuvuus kiinnostavalla tavalla.

Suomessa verkko-oppimisen kulttuuri ei ole niin kehittynyt kuin se voisi luulla olevan. Tämän projektin aikana oli tarkoitus selvittää taustoja edelliseen väittämään ja oppia työstämään uudenlaista tapaa tuoda henkilökohtaisia kykyjä esille. Kauneudenhoitoalalla tätä oppimisolustaa ollaan käytetty vielä suhteellisen vähän, joten pohdin asioita myös alaa peilaten.

Kyvyt.fi ePortfolion rakentaminen julkaistavaan muotoon ja sen syntyperien sekä hyötyjen tarkastelu vahvistaa opiskeluni tarkoitusta ja tuo näkyväksi vuosien aikana tehtyjä projekteja. Tämä työ päättää opiskeluni Turun Ammattikorkeakoulussa, mutta myös jatkaa elinikäistä oppimista Kyvyt.fi palvelun käytön myötä.

ASIASANAT: Työmarkkinat, Verkko-ohjaus, Oppimisolusta, Kauneudenhoitoala, Elinikäinen oppiminen

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree programme in Beauty care management | Bachelor of Beauty Care Management

2014 | 41

Arja Keltaniemi

Hanna Kytölä-Lundström

(THOUGHTS) ON HOW TO USE AN E-PORTFOLIO

My main reason to look at net/web based learning was the rising trend of E-portfolios and the way they can be used in different fields.

The kyvyt.fi E-portfolio service, provided by Discendum, is a prime example of how the PLE (Personal Learning Environment) can be used to highlight a subjects strengths and abilities.

The use of PLE as a learning tool/environment can be an answer to many of the challenges regular methods face as it combines the individual and social aspects of learning in an fascinating way.

Web-based learning is not as advanced in Finland as one would think.

During this project, my aim was to clarify why it is so, and at the same time learn new methods on how to promote personal abilities. I used my own field of expertise, Beauty industry as a reference, as it is a field where this platform is used very rarely in any form.

The task of building an E-portfolio into a usable form and investigating its origin and advantages has strengthened the reasons why I started studying in the first place. For me it is an excellent platform to be able to show my earlier projects and events, and brings my studies at TUAMK to a great conclusion.

KEYWORDS: The Labour Market, e-Learning, Guidance, Learning Platform, Beauty Industry, Life Long Learning

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	4
2 TAUSTAA	5
2.1 Mikä on Kyvyt.fi	5
2.2 Palvelun tarjoaja	7
2.3 Verkkossa vapaasti?	8
2.4 Blogi pohdintaa	9
3 NYKYAIKAINEN MARKKINOINTI JA EPORTFOLIO	12
3.1 E-portfolioiden hyödyntäminen henkilöbrändäyksessä	12
3.2 Verkkossa toimimisen motivaatio	15
4 OPETUKSESTA OHJAUKSEEN	18
5 PROJEKTIN ETENEMINEN	21
5.1 Projektin tehtävä ja tavoite	22
5.2 Esitys	23
5.3 Projektin ajatuskartta työvälineenä	24
5.4 Kenelle?	25
5.5 Miten?	30
5.6 Miksi?	35
6 POHDINTAA	37
LÄHTEET	40

LIITTEET

1 Johdanto

Kyvyt.fi ePortfolio-palvelu on suomalaisten oppilaitosten ja koulutusalan organisaatioiden käyttämä työkalu portfolion rakentamiseen verkossa.

Tutkiessani ePortfoliota lähemmin ymmärsin sen helpottavan jo kohtaamiani teknologian kammon ongelmia alallamme. Edellisen projektini aiheen käsitellessä verkkokoulutuksia kauneudenhoitoalalla ymmärsin, ettei se ole kovinkaan suopea nykyaikaisen tekniikan hyödyntämiseen. Sosiaalisen median käyttö on jo tuttua useammille aikaansa seuraaville kauneudenhoitoalan opiskelijoille ja yrittäjille, mutta syvälinen ymmärrys verkon suomista mahdollisuuksista on vielä lastenkengissä. ePortfolion hyödyntäminen kauneudenhoitoalalla osoittautui siis hyvin ajankohtaiseksi aiheeksi.

Tulen projektissani tutustumaan Kyvyt.fi -palveluun ja kertomaan omakohtaisia kokemuksiani siitä. Toivon, että projektistani olisi tulevaisuudessa hyötyä kauneudenhoitoalan opiskelijoiden opinnoissa. Pysin esittämään uusille sovelluksen käyttäjille ePortfolion hyödyt pohtien asiaa myös hiukan laajalaisemmin ja markkinoinnillisella otteella. Tulen kertomaan aloittamisen tuskasta ja ongelmista joihin itse törmäsin rakentaessani ePortfoliota omatoimisesti ulkomailla asuessani. Toivon projektini saavan palavan innostuksen leimahtamaan uusille opiskelijoille jo koulutuksen alkumetreillä niin, että he ovat jo edistyneitä ePortfolion käyttäjiä silloin, kun valmistuvat koulusta.

Tartuin samalla myös oman opiskeluni punaiseen lankaan opintojeni loppuun saattamiseksi. ePortfolion avulla pystyn kokoamaan kaikki kouluaikaiset projektini samaan paikkaan selkeyttäen ja tuoden ne näkyviksi niiltä osin, kun itse haluan.

2 Taustaa

Tutkiessani verkkoportfolio ajatusta ja sen mahdollisuuksia oli minun otettava ensiaskeleet kohti uutta tapaa jakaa hyvin henkilökohtaisiksi totuttuja tietoja. Jouduin miettimään omaa ajatusmaailmaani siitä, mikä todellisuudessa on sellaista henkilökohtaista tietoa, jota ei voisi jakaa verkossa. Onko niin, että omien kykyjen ja saavutusten julkinen esilletuominen on yleisesti ottaen noloa tai vaarallista ja miksi? Hain niin faktaa kuin myös innoitusta ja erilaisia näkökulmia kirjallisuudesta joita pohdin seuraavissa kappaleissa.

2.1 Mikä on Kyvyt.fi

Tapani mukaan aloitin ensin hutkimaan ja sitten vasta tutkimaan. Projektini loppusuoralla halusin selventää vielä käsitteitä. Kyvyt.fi on PLE (Personal learning Environment) oppimisalusta.

PLE on syntynyt sosiaalisten verkkoteknologioiden ja –palvelujen (web 2.0) yleistymisen myötä 2000-luvun alkuvuosina. Sosiaaliseen mediaan kohdistuneiden pedagogisien odotuksien johdosta ollaan päästy jo varsin pitkälle alun teknologialähtöisyydestä, samalla PLEn käytännön toteutukset ovat yleistyneet. PLE:lle ei ole pelkästään yhtä määritelmää vaan se riippuu määrittelijän lähtökohdista ja taustasta joissa painottuvat pedagogiset, teknologiset tai oppimisen verkostojen (PLN, personal learning network) näkökulmat. PLE on oppijalähtöinen lähestymistapa oppimiseen ja uudenlaiseen ajatukseen oppimisen omistajuudesta. Se tukee erilaisia oppijoita sekä tapoja oppia (Peda.net 2014).

Kyvyt.fi palvelun tuottajan Discendumin asiakaslehden 1/2013 artikkelissa “Verkossa opiskellaan elämää varten” toimitusjohtaja pohtii viimeaikaista julkisuuskeskustelua siitä, kuinka Suomessa verkko-oppimisen kulttuuri ei ole niin kehittynyttä kuin se voisi olla. Meillä on pedagogista kuin myös teknologia

osaamista roppakaupalla, muttei niinkään rohkeutta ottaa käyttöön uusia menetelmiä hän toteaa. Usein keskustelut johtavat siihen lopputulokseen jossa vastakkain asetetaan perinteiseksi koetut verkko-oppimisympäristöt ja uudet tulokkaat, avoimet ympäristöt ja työkalut. Verkko-oppimisjärjestelmät kehittyvät jatkuvasti ja niiden kuuluu myös toimia saumattomasti uusien yhteisöllisten työkalujen kanssa. *“Kyvyt.fi ePortfolio-palvelu onkin hyvä esimerkki alustasta jonka avulla voi kehittää elinikäisen oppimisen kulttuuria jo osana opintoja ja myöhemmin työelämässä. Palvelu on luonteva lisä sekä oppilaitosten, että yritysten tietoverkoissa tapahtuvalle oppimiselle ja osaamisen kehittämiseksi.”* (Rousselle 2013.)

Matkan varrella olen monesti tuskailnut peruskäsitteidenkin kanssa, joista en ole koskaan kuullutkaan. Siksi aloitin niiden ylöskirjaaminen sillä ajatuksella, että pääsen esittämään asiantuntijoille kysymyksiä. Lähetin muutamia kysymyksiä Turun ammattikorkeakoulun E-Learning suunnittelijalle Leena Seiloselle sähköpostitse, koska 6.6.2014 sopimamme Connect keskustelua ei saatu toimimaan. Halusin tarkennusta markkinoilla olevien oppimisympäristöjen eroavuudesta. Olen kouluaikana tutustunut Optimaan ja vapaa-ajallani Google Drive palveluun ja nyt Kyvyt.fi- palveluun. Halusin tietää onko näiden ainoana erona se, että Googlesta voit jakaa tietoa kaikille kun taas kaksi muuta ovat suljettuja alustoja. Sain tähän kattavan vastauksen Leenalta: *”Suurimmat erot liittyvät juuri ilmaisuuteen, käyttötapaan ja käyttömahdollisuuksiin. Google Drivea en kutsuisi PLE –ympäristöksi. Se toimii kylläkin materiaalin jakamisen paikkana ja mahdollistaa yhteisöllistä toimintaa, mutta sieltä ei löydy tietoni mukaan esimerkiksi: harjoitus ja tentti työkaluja, arvioinnin työkaluja, oppimisprosessin seurantaan liittyviä työkaluja lisäksi vuorovaikutuksen välineet ovat Optimaan verrattuna olemattomat. Optimassa on keskustelualue (asynkroninen), chat (synkroninen), videochat (synkroninen). Opiskelu- ja oppimateriaalin tuottamiseen on monipuoliset sisällöntuotanto välineet: html-dokumentit, ääni- ja videoeditorit, kuvien ja muiden tiedostojen importointi, harjoitukset, tentit, lomakkeet, taulukot, some-linkittäminen, internet-linkittäminen jne.*

Turun AMKissa on tällä hetkellä menossa pilotteja joissa kokeillaan Kyvyt.fi – palvelun soveltuvuutta MOOC-kurssiksi. Kyvyt.fi kautta voidaan julkaista laajojakin kokonaisuuksia, ilman, että lukija (opiskelija) omistaa tunnuksia kyseiselle alustalle. Eli vaikka Kyvyt.fi on suljettu alusta, sen materiaalit voidaan julkaista. Lukija voi halutessaan myös antaa palautetta julkaistuista materiaaleista, ilman tunnuksia. Lukija voi myös palauttaa omia tiedostoja julkaistulle pohjalle vaikka ei omistaisi tunnuksia.

Googlen monopoliasemaan liittyen kaikki eivät halua antaa tietojansa Googlelle ts. opiskelijaa ei voida pakottaa luomaan tiliä Googleen tai Facebookiin. Toisaalta, jotkut ovat sitä mieltä, ettei tarvitse osallistua kurssille jossa käytetään em. ohjelmia.

Koska Google on ilmainen ja sitä käytetään ympäri maailmaa, siihen on tehty pilvipalvelukytköksiä myös Optimasta ja Kyvyt.fi – palvelusta. Ne tarjoavat runsaasti tallennustilaa ja Discendumin ohjelmista voi tehdä kytköksen omiin pilvessä oleviin tiloihin. Näistä voidaan tehdä linkityksiä puolin ja toisin , jolloin sisältö päivittyy kaksisuuntaisesti. Myös kopiointi on mahdollista ja muistaakseni siirtäminenkin.”(Seilonen Leena 2014.)

2.2 Palvelun tarjoaja

Kyvyt.fi on Discendumin kehittämä ja ylläpitämä SAAS-palvelu (Software As A Service). Palvelu on toteutettu Mahara-nimisen avoimen lähdekoodin sovelluksen pohjalta. Mahara on vuonna 2006 perustetun New Zealand's Tertiary Education Commission's e-learning Collaborative Development Fund (eCDF) yhteistoiminnan tulos. Toiminnassa mukana olleet tahot olivat: Massey University, Auckland University of Technology, The Open Polytechnic of New Zealand and Victoria University of Wellington. (Mahara 2014).

Mahara on ilmainen ohjelmisto, jonka ympärille on kehittynyt ammattilaisten muodostama käyttäjäyhteisö. Discendum on virallinen Mahara partneri.

2.3 Verkkossa vapaasti?

Verkkossa tapahtuu mitä mutkikkaampia asioita, jotka on puettu verkon käyttäjille helppouden viittaan. Kaikki tapahtuu reaaliajassa ja helpottaa muun muassa ihmisten välistä kanssakäymistä. Verkko ja Vapaus kirjan ensimmäisen luvun kolmannessa osiossa TMI! (Too Much Information) kirjailija Hanna Nikkanen pohtii onko yksityisyyden aika ohi. Hän käsittelee asiaa tunnettujen bloggaajien ja kirjailijoiden näkökulmasta. Kirjassa käsitellään sosiaalisen median voimaa, internetin hyväksikäyttöä, tietovuotoja ja näiden varjopuolia globaalisti. Sosiaalisen median kautta monet hyvinkin yksityisiltä ja intiimeiltä asioilta tuntuvat tapahtumat ja niiden julkituominen auttavat monesti niin julkaisijaa kuin myös samassa tilanteessa olleita ja olevia lukijoita. Vai onko internetin suoma helppous jakaa niin tarpeellista kuin tarpeetontakin tietoa kuin ladattu ase lapsen käsissä?

Hanna Nikkanen on tutkiva toimittaja ja tietokirjailija, joka joutui miettimään uudestaan suhdettaan internetin tuomaan vapauteen tiedonjulkistamisessa sen jälkeen, kun hänen oppilaansa ammuttiin venematalla yliopistostaan kotiinsa pieneen maya-kylään 12. Helmikuuta 2011.

Catalina Mucú Maas oli noussut koulutettuna ja idealistisena nuorena naisena pienen kylänsä johtajaksi. Se, kuinka hänen mielipiteensä verkkomediassa vaikuttivat hänen elämäänsä, olivat hyvin traagiset. Hänenkaltaisensa anarkistit käyttävät internetin suomia mahdollisuuksia yhteisössä tapahtuvien epäkohtien parantamiseksi ja kääntävät näin kamerat kohti sortajia saaden aikaan isoja asioita, muutoksia ja jopa vallankumouksia, joiden seuraukset saattavat olla valtaisan jopa kokonaisille kansakunnille.

Ympäri maailman ihmiset ovat samojen tilanteiden ja pohdintojen keskellä. Teknologia bloggaaja Xení Jardin muun muassa raportoi Twitterissä käyvänsä mammografiassa ja kertoi siellä myös rintasyöpädiagnoosiin päätyneestä mammografiastaan. Hän perusteli päätöstään julkaista intiimejä tapahtumia elämässään sillä, että näin toimimalla hän tekisi vieraasta asiasta ja tapahtumasta vähemmän vieraan ja uuden. Hän myös toivoi ja uskoi, että näin

tehdessään muutkin hänen kaltaisensa naiset uskaltautuisivat kyseiseen toimenpiteeseen, eikä se tuntuisi enää niin pelottavalta ja vieraalta vaan olisikin enemmänkin normaalia ja vaivan arvoista. (Nikkanen 2012,25.)

”Egyptissä verkon islam-sivustot ovat huiman suosittuja”, sanoo mediatutkija Lilly Korpiola. *”Niitä käyttävät etenkin naiset, jotka kaipaavat neuvoja arjen huoliin, esimerkiksi lapsettomuuteen, avioliittoon ja seksiin liittyvissä asioissa.”* (Nikkanen 2012,30.) Egyptiläisille naisille verkkoympäristössä keskustelu on hierarkiatonta ja anonyymiä. He saavat tukea toisiltaan ja voivat keskustella sellaisista asioista, joista oman suvun sisällä käydyissä keskusteluissa ei voida edes uneksia.

Yksityisyyskäsitteen väljentyminen on selvästi valloillaan tämänpäivän sosiaalisessa mediassa. *”Yksityisyys ei ole enää sosiaalinen normi”* sanoi myös Facebookin perustaja Mark Zuckerberg TechCrunchin haastattelussa vuonna 2010. Facebook on muutellut vuosien mittaan jatkuvasti yksityisyysasetuksien sääntöjä tehden sivuston päivityksistä ainavain julkisempia. Käyttäjissä nämä muutokset aiheuttavat vain tietyn aikaa vastarintaa ja muutoksiin totutaan nopeasti. Zuckerberg toteaa myös: *”Jos loisin Facebookin tänään, sen oletusasetus olisi, että kaikki tieto on julkista, ei yksityistä”*. (Nikkanen 2014,29.)

Ajatuksia: Omaa kokemustani ePortfoliosta kartuttaessani olen jo törmännyt hankaluuteen jakaa profiilinani niille joille haluaisin. Toisaalta ePortfolio on hyvä kompromissi verkossa toimimiseen. Se on suljettu yhteisö eikä profiilin jakaminen onnistu helpolla tai vahingossa ulkopuolisille. Kyvyt.fi ohjeiden avulla opin lopulta tämänkin: Heille, joilla ei ole Kyvyt.fi palvelua käytössään, voin jakaa profiilisivuni salaisen URL-linkin avulla määräten itse linkille salasanan ja ajan, jolloin ne ovat näkyvissä kyseiselle henkilölle.

2.4 Blogi pohdintaa

Hanna Nikkasen (2012) mukaan blogi nimitys syntyi vuonna 1999 jolloin ensimmäinen Indymedia toimisto perustettiin. Indymedia perustuu vapaaseen

verkkajulkaisuun jossa kuka tahansa voi kirjoittaa tekstinsä verkkolomakkeelle, painaa nappia julkaisten tuotoksensa verkossa. ”**Älä vihaa mediaa, ole media**” julistettiin Indymedian motossa. Vapaan julkaisun myötä ajateltiin, että internet täyttyy yhdenmukaisesta sisällöstä. Indymediaa työllistikin paljolti oikeiden ja hyvin kirjoitettujen anarkisten aiheiden löytäminen vihapostien, mainosten ja huonosti kirjoitettujen juttujen seasta.

Kirjailija Hanna Nikkanen oli yksi Suomen toimiston perustajista. Vaikuttava Tietotoimisto jollaista nimeä Suomen Indymediatoimisto käytti toimi vuosina 2000-2003. Nikkanen (2012) kertoo, että Indymedia keräsi paljon huomiota kukoistuksen vuosinaan, mutta hiipui kuitenkin parissa vuodessa kuvioista sen jäsenien lähtiessä työstämään tahoilleen omia verkkoprojektejaan. Suomen kaltaisessa maassa hyvinvointi oli ilmeisesti liian hyvällä mallilla ja verkkoaktivisteja paljon verrattaen paikkoihin joissa aktivisteja oli vähän ja uutisoitavia kiireellisiä yhteiskunnallisia asioita paljon. Muun muassa Meksikon Chiapasissa malli on vielä käyttökelpoinen. Blogit yleistyivät ja Suomeen perustettiin yksittäisiin aiheisiin erikoistuneita verkkolehtiä, jotka kilpailivat loistavasti perinteisten tiedotusvälineiden kanssa. Vaikka Indymedian merkitys hiipuikin oli se vastannut sen aikaiseen viestintä tarpeeseen ja raivannut tilaa uusille kansalaisjournalisteille ja palveluille.

Omat ensimmäiset blogini julkaisin kokeilumielessä oppiakseni tekniikkaa, joka sivujen ylläpitoon liittyi. Olen miettinyt usein kuinka tarkasti uskallan julkaista verkossa oman elämäni hetkiä ja tarinoita sekä julkaisenko ne omalla nimelläni vaiko anonyyminä. Päädyin tuolloin nimimerkkiin jonka takaa kuka tahansa kuitenkin löytää tietoni ja linkitykset muihin käyttämiini sosiaalisen median sivustoihin.

Ensisijaisesti voin todeta, että omassa blogin pitämisessä tuli nopeasti vastaan sisällön tuottamisen säännöllisyyden puuttuminen. Tämä johtui pelkästään ajankäytön priorisoinnista johonkin muuhun. Tällaisen julkisen päiväkirjan pidossa tärkeintä on mielestäni säännölliset päivitykset. Sillä, onko blogi tarkoitettu ainoastaan omaan käyttöön, vai myös muiden luettavaksi ei mielestäni ole merkitystä, mikäli blogi halutaan pitää hengissä. Mikäli

tavoitteena on myös saada blogille julkisuutta ja lukijoita, on aiheen kiinnostettava edes hiukan jotakuta muutakin. Tätä projektia tehdessäni päätin herätellä henkiin eniten katsojia saaneen blogini. Muita blogejani en enää koe mielekkääksi jakaa muiden kanssa.

Koen, että kaikella tekemisellä tulee olla jokin selkeä tavoite; kerronnalla mukaansa tempaava aihe tai kiinnostuksen kohde on sellainen, josta jokunen muukin on kiinnostunut. Uskon, että tämän projektin myötä löydän myös uuden innostuksen Beco blogini ravinnoksi. Kyvyt.fi palvelussa on myös blogitoiminto, jota käytetään paljon oppimispäiväkijan alustana. Tätä ei tarvitse halutessaan jakaa kenenkään muun kuin ehkä opettajan kanssa. Blogi on myös mainio tapa pohtia ammatillista kasvua johon yhtenä osa-alueena kuuluu varmasti myös blogin pitäminen ja sen hyödyntäminen alallamme. Tässä turvallisessa ympäristössä on blogin kirjoittamista ja sen julkaisua helppo testata. Blogin voi julkaista joko kokonaisuudessaan kaikille käyttäjille profiilissa tai ainoastaan ne teksti, jotka kokee haluavansa jakaa.

3 Nykyaikainen markkinointi ja ePortfolio

Lähtökohtana markkinoinnissa on ostava asiakas ja palvelujen käyttäjä. Tutkimalla ja tiedostamalla asiakkaan tarpeet, ostotavat, asenteet sekä elämäntavat mahdollisimman hyvin, voidaan markkinointia kohdentaa kustannustehokkaasti ja kaikkia osapuolia miellyttäväksi. Kaikkea ei kannata myydä kaikille on ytimekäs fakta niin yrityksen markkinoinnissa kuin työnhakuprosessissakin. ePortfolio tukee uutta työnhakuprosessien aikakakautta ja siksi myös sen markkinoinnillista puolta on syytä tarkastella liiketoiminnallisten perusasioiden valossa.

”Yrityksen markkinoinnin tavoitteena on löytää sopiva kohderyhmä ja luoda asiakassuhteita: mahdollisille uusille asiakkaille tiedotetaan toiminnasta ja tuotteista tavoitteena kokeiluostajien saaminen. Kokeilijoita houkutellessaan esimerkiksi uusilla tuoteominaisuuksilla, parannetuilla palveluilla, uusituilla pakkauksilla, erikoistarjouksilla ja lisäeduilla. Tuotteita on oltava saatavilla sopivissa paikoissa oikeaan aikaan” (Bergström ja Leppänen 2008, 17.)

Ajatuksia: Kyvyt.fi –palvelun ePortfolion haltuun ottaminen ja työnhakuprosessissa sen kautta osaamisen näyttäminen kauneudenhoitoalalla, on nykyaikaista markkinointia parhaimmillaan. E-Portfoliot ovat alallamme uusi ominaisuus ja paranneltu palvelu, jota on myös osattava tarjota työnantajille oikeaan aikaan.

3.1 E-portfolioiden hyödyntäminen henkilöbrändäyksessä

Suomessa osaamistaso alalla kuin alalla on koulutusjärjestelmästä johtuen hyvin korkea, mutta sen ja omien erityistaitojen esilletuominen on edelleen hyvin vaikeaa tälle kansakunnalle. Lukiessani André Noël Charkerin kirjaa Finnish Miracle-Ihauksien Ihmemaa katsoin synnyinmaatani ulkopuolelta ja melkein kuin ulkopuolisin silmin. Konkretiaa aiheen tarkasteluun tuo se, että

asumme Espanjassa ja olemme asuneet täällä pian yksitoista kuukautta. Eihän näin lyhyessä ajassa tietenkään voi sanoa, että perspektiivini olisi muuttunut täysin, mutta Andren ajatukset suomalaisuudesta ovat saaneet minutkin oivaltamaan suomalaisen sisun ainutlaatuisuuden. Olen saanut kuulla viimeisten kuukausien aikana monesti ruotsalaisilta ystäviltämme ylistyssanoja sisustamme, koulutustasostamme ja työmoraalistamme. Kun taas toisaalta, täälläkin pienessä Fuengirolan kaupungissa, jyllää suomalaisessa yhteisössä kateus ja kyräily. ”Joidenkin tähän kirjaan haastateltujen merkittävien suomalaisten mielestä kademieli on Suomessa vaikea kulttuurin ongelma. Omasta menestyksestään ei voi kertoa ilman, että se herättää ainakin osassa väestöä kielteistä kateutta. Kun menestyneet saadaan näin eristäytymään, positiivisista, muita inspiroivista roolimalleista on pulaa.”(Chaker 2013, 82.) Kirja toimii minulla loistavasti innoituksen ja motivoinnin lähteenä. Uskon Andrént antavan meille ujoille suomalaisille uutta potkua markkinoida omaa osaamistamme välittämättä enää kateellisten mutinoista.

Nykyaikainen markkinointi tuntuu vaativan tietoa ja taitoa myös henkilöbrändäyksestä. Tarkastelin myös hieman e-portfolioiden hyödyntämistä henkilöbrändäyksen työkaluna.

Lähtökohtana henkilöbrändäykseen on totta kai se, että on pätevä alansa asiantuntija. Joillekin asiantuntijuus on tärkeämpää kuin ”tyhjänpäiväinen brändäys”, kun taas joillekin henkilöbrändi on syntynyt luonnostaan. Tällaiset henkilöt ovat yleensä johdonmukaisia, rehellisiä, avoimia ja sinnikkäitä ihmisiä ja usein myös julkisuudessa tai ainakin ihmisten parissa toimivia.

Olen samaa mieltä Katleena Kortesuon (2011) kanssa siitä, että mikäli haluamme erottua muista alan asiantuntijoista, niistä peruspätevistä ja ahkerista työmyyristä, niin brändäyksen opettelu ei tee meistä pyrkäreitä tai epäaitoja. Katleena Kortesus (2011) vertaa kirjassaan ”*Tee Itsestäsi Brändi*” kuinka brändäystä voisi verrata huilunsoiton opetteluun. Eihän meistä kukaan todellakaan mieti, että ”*onpas loistavan keinotekoinen huilunsoittaja, kun se on varta vasten harjoitellut tuota lurittelua*”. Kortesus (2011) jatkaa pohdintaa brändäyksen keinotekoisuudesta esimerkiksi politiikoista, jotka opettelevat

esiintymistaitoja. Hehän ottavat ennemminkin muut ihmiset huomioon opetellessaan ja harjoitellessaan esiintymistaitojaan, näin kuulijakunnan ei tarvitse kiemurrella myötähäpeässä. Toki viestinnän perillemeno on myös yksi suuri syy tähän harjoitteluun.

Sanomamme, jota haluamme viestiä niin sosiaalisessa mediassa kuin ePortfolioissakin, saavuttaa lukijan tai kuulijan mielenkiinnon ainoastaan, jos tuomme sen esille selkeästi ja mielenkiintoisesti.

Uskottavuutta, sekä maamme positiivisen brändin kehittymiseen että henkilökohtaisen brändin rakentamiseen, antavat maamme rohkeat itsensä likoon laittavat nuoret. Eräs näistä on Sara-Maria Forsberg, alias Smoukahontas, joka latsi oman erikoisosaamisensa Youtube sivustolle 3.3.2014 esitellen miltä hänen mielestään eri kielet kuulostavat ulkomaalaisen korvissa. Tämän latauksen ansiosta tyttö sai nopeasti julkisuutta ja uuden lempinimen ”Kielinainen”. Ensimmäisten viikojen aikana Sara-Marian Youtube latausta oltiin katsottu jo yli 8 miljoonaa kertaa ja tätä kirjoittaessani 14.4.2014 jo pitkälti yli 11 miljoonaa kertaa (Smocahontas 2014.) Työtarjouksia, levytyssopimuksia ja esiintymiskutsuja on sadellut ympäri maailmaa ja Hollywoodkin on jo tullut tutuksi superjulkkikseksi singahtaneelle tytölle (HS.nyt.fi. 2014.) Sara-Marian uskallus tuoda julki omaa osaamistaan sosiaalisessa mediassa, on yksi hurjimmista tarinoista siitä, millaisella nopeudella ja intensiteetillä tämänpäivän sosiaalinen media voi vaikuttaa yksilön elämään.

Näitä Sara-Marioita vaan ei tapahdu kovinkaan usein, joten siinä miten meidän muiden on jaettava tietojemme ja taitojemme esittelyä oikeille tahoille auttaa monipuolinen elektroninen CV. Sosiaalisen median ja erilaisten portfolioiden käyttöä tullaan hyödyntämään niin henkilöbrändäyksen kuin rekrytoinninkin suhteen entistä enemmän tulevaisuudessa joka alalla, eikä CV:n tarvitse enää näyttää pelkästään tehokkaalta ja tylsältä.

Brändiin kuuluvat julkilausutut tavoitteet, arvot ja strategia. Näiden heijastukset ja toteumat näkyvät maineessa ja imagossa. Vaikka ihmisestä voidaankin olla

monta mieltä, määräytyy maine yleisestä mielipiteestä, jollaiseksi henkilö on joko tietoisesti pyrkinyt tai persoonallaan ajautunut.

Ajatuksia: Kyvyt.fi palvelulla pystytään tuomaan esiin määrätietoisesti niitä asioita, joita itsestään haluaa korostaa. Esittelemään konkreettisesti osaamista työnäytteiden avulla. Portfoliossa voi olla laaja-alaisesti erilaisia liitännäisiä dokumenteista ulkoiseen mediaan. On hyvä tiedostaa, että omalla persoonallisella otteella tehdyt sivut kertovat myös paljon henkilöstä niiden takana. Tärkeää on myös muistaa pitää alusta selkeänä. Rakenne ja tyyli on hyvä pitää visuaalisesti yhtenäisenä niin, että työt nousevat imartelevasti päärooliin. Muista myös, että hyvästä portfolioista ei ole mitään hyötyä mikäli sitä kukaan ei näe. Portfolion voi liittää työhakemukseen vaikkei sitä erikseen pyydetäisikään.

Verkkoportfolio on loistava paikka mainostaa itseään häpeilemättä. Suomalainen osaaja oppii ja uskaltaa paremmin mainostaa itseään suljetussa yhteisössä, jossa portfolionsa voi jakaa kenelle haluaa ja milloin haluaa. Uskon, että kriittisyys, jolla katsomme tuotoksiamme ennen kuin ne julkaisemme toisille, pitää myös portfolioit selkeinä ja johdonmukaisina.

ePortfolio on mainio ja monipuolinen työkalu. Hyvä portfolio kertoo tarinan, tekee näkyväksi osaamista monimuotoisesti ja reflektoi kasvua opiskelijoina, työntekijöinä ja myös ihmisinä. ePortfolio kulkee mukana minne verkkokin yltää tallentaen halutessa myös monenlaiset tapahtumat ja kohtaamiset.

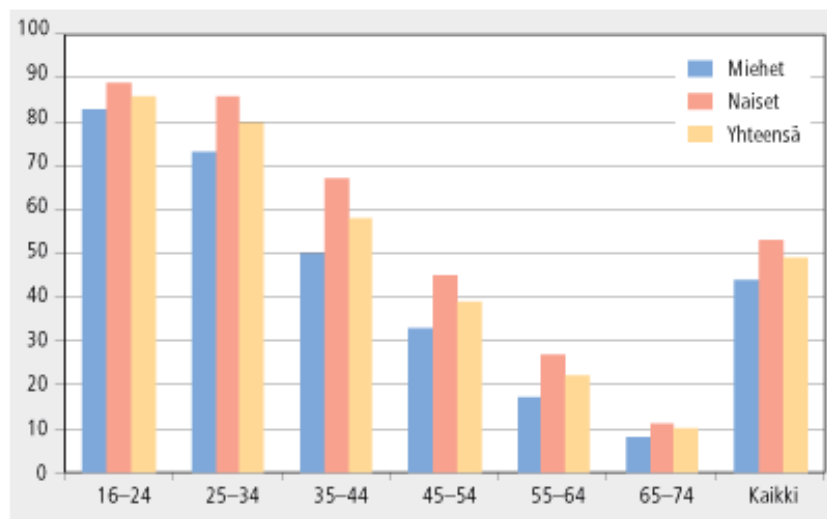
3.2 Verkossa toimimisen motivaatio

Talouden heikko kehitys on viimevuosien aikana vaikuttanut yritysten markkinointistrategioihin monella tapaa. Yksi selkeä muutos on ollut sosiaalisen median hyödyntäminen. Niin isot kuin pienetkin yritykset toimivat pitkälti verkon suomin mahdollisuuksin. Jotkut jopa täysin sen varassa. Paperiset julkaisut saavuttavat enää vain murto-osan ostovoimasta ollen samaan aikaan myös monesti kalliimpi markkinointi tapa. Alamme suurin ongelma määrätietoiseen

verkossa toimimiseen, on varmasti ollut ajankäyttö ja sen priorisointi suorittavaan työhön. Tulevaisuudessa ne kauneudenhoitoalan ammattilaiset, joilla on esittää jo työnhaun yhteydessä teknologisia taitojaan, on suuremmat mahdollisuudet työllistyä. Kyvyt.fi palvelun kautta jaetut portfoliot kertovat työnhakijan kyvyistä toimia verkossa; portfolioon voi liittää dokumentteja, videoita ja erilaisia esityksiä sosiaalisen median verkostoista ja yhteisöpalveluista.

Erikoistutkija Rauli Kohvakka (2013) pohtii Tilastokeskuksen artikkelissaan *”Yhteisöpalvelut istuvat suomalaiseen sosiaalisuuteen”* miten Internetin yhteisöpalveluista tuli Suomessa niin nopeasti suosittuja. Pelkkä nerokas markkinointi ei selitä sitä, että jo puolet suomalaisista on mukana vähintään yhdessä palvelussa (Kuva 1). *”Yhteisöpalveluiden runsas käyttö Suomessa kertoo siitä, että ne sopivat erityisen hyvin suomalaiseen sosiaalisuuteen.”* (Tilastokeskus 2013.) Kohvakka (2013) jatkaa, että Facebook on selvästi suosituin palvelu, jossa ovat mukana yleensäkin kaikki ne jotka ovat ylipäättään liittyneet yhteisöpalveluihin.

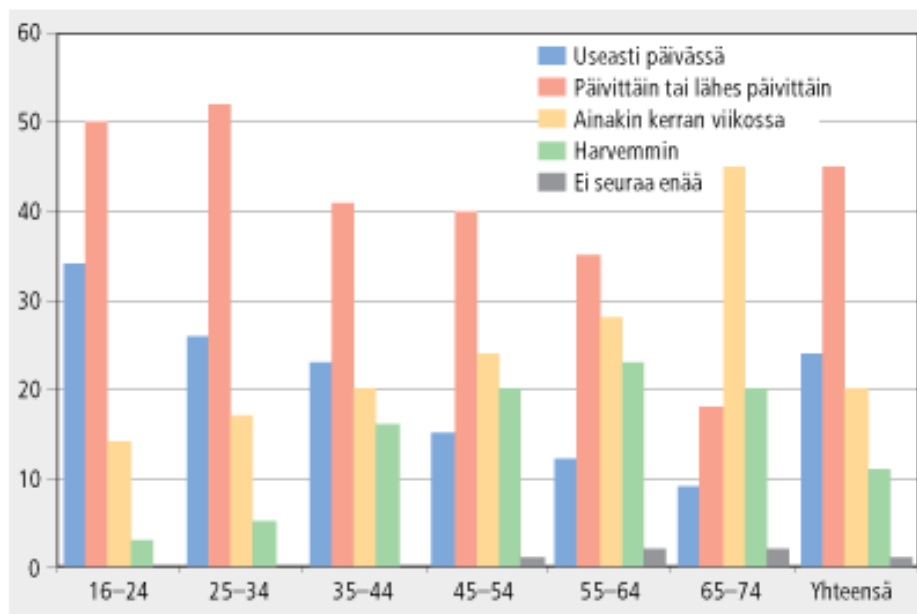
Kuvio 1. Yhteisöpalvelujen seuraaminen iän ja sukupuolen mukaan vuonna 2012. Prosenttia.

Lähde: Tilastokeskus. Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö 2012.

Kuva 1.

Kuvio 2. Yhteisöpalvelujen seuraamisen useus iän mukaan vuonna 2012. Prosenttia.

Lähde: Tilastokeskus. Väestön tieto- ja viestintäteknikan käyttö 2012.

Kuva 2.

Nämä kuviot perustuvat vuonna 2012 tehtyyn väestön tieto- ja viestintäteknikan käyttöä koskevaan tutkimukseen (Tilastokeskus 2013).

Nykyään tuo määrä on varmasti jo noussut huomattavasti korkeammaksi ja uusia yhteisöpalveluja on tullut lisää. Motivaatiota suomalaisilta siis löytyy SoMe-puuhasteluun niikuin kuviosta 2 voidaan nähdä (kuva 2.), mutta vieläkin tehokkaammin ja ammattimaisemmin voisi monessakin yrityksessä SoMe:a hyödyntää.

Verkossa toimimiseen tarvitaan ensisijaisesti motivaatiota, niin kuin kaikkeen muuhunkin tulokselliseen tekemiseen. Motivaatio syntyy kiinnostuksesta ja kiinnostus lähtee hyvin markkinoidusta tuotteesta. Motivaation lähde on yleensä asiaan kuin asiaan tietynlainen hyötynäkökulma; mitä minä hyödyn tästä asiasta tai tilanteesta. Moni hyvä tuote tai tapahtuma on kuihtunut huonoon markkinointiin.

Kyvyt.fi –palvelun ePortfolion voi myös mieltää tuoteeksi samoin kuin Facebookin, Youtuben, LinkedIn:n, Slide Share:n ja monen muun yhteisöpalvelun.

Ajatuksia: Uskon vakaasti siihen, että opettajalta, joka esittelee Kyvyt.fi palvelua uusille oppilaille, tulee löytyä markkinoinnillisia kykyjä, jotta oppilaiden kiinnostus ja innostus saadaan heräämään. Toisinpäin voi myös ajatella asian; markkinoinnin ammattilaiselta vaaditaan opettajan kykyjä uuden tuotteen opastuksessa asiakkaalle. Oppilaan/asiakkaan kiinnostus herää mikäli myyjä tai opettaja on sisäistänyt tämän asian ja näin ollen hän ottaa tuotteen käyttöönsä. Vasta tämän jälkeen, kun innostus ja kiinnostus ollaan saatu heräämään, voidaan aloittaa määrätietoinen aiheen opiskelu johon tarvitaan myös innostusta tietoteknisiin asioihin.

4 Opetuksesta ohjaukseen

Juuri nyt olen kokopäiväinen opiskelija Espanjan mantereella. Teen viimeistä kouluprojektiani, eli opinnäytetyötäni, täältä käsin. Aiheeni vaihtui vuoden 2014 vaihteessa kertoessani moninaisista ongelmista, verkkokoulutuksia käsittelevän aiheeni parissa, opinnäytetyön ohjaajalleni Arja Keltaniemelle. Hän kertoi innostuneensa kovasti Kyvyt.fi palvelun ePortfoliosta. Arja osasi asiansa myydessään Kyvyt. Fi -palvelun ePortfolio aiheen minulle. Nappasin aiheen viimeiseksi projektikseni erittäin innostuneena. Edessäni oli siis tutustua tuotteeseen, löytää opastusta asiaan, rakentaa omat sivut ja saada ne konkreettiseen käyttöön, sekä esitellä palvelua tulevaisuudessa innostavan perusteellisesti alamme opiskelijoille ja mahdollisille työnantajille.

Jotta voisin aiheestani kertoa kattavasti kuulijoille, oli minun myös tutkittava verkko-opetusta käsittelevää kirjallisuutta, jotta saisin syvällisempää ajatusta projektiini. Verkko-kouluttajalta, jollaisena toivoisin myös itseni nähtävän jonain

päivänä, edellytetään syvää asiantuntemusta ja sen saavuttamiseen useiden vuosien opiskelua ja työtä. Kyvyt. Fi –palvelun ePortfolioasiantuntijaksi, saatika verkko-kouluttajaksi, voin tuskin itseäni kutsua vielä tämän projektin jälkeen, mutta matka sitä kohti on vahvasti alkamassa.

Suomisen & Hakanurmen (2013) kirjoittamassa kirjassa Verkko-Opettaja pohditaan opettajan ja ohjaajan rooleja. ”Verkko-opetuksessa on totuttu korostamaan, että kyseessä ei ole opetus vaan ohjaus. Tasa-arvoisuuden ja vastavuoroisuuden korostaminen on tärkeää, koska se ohjaa pois autoritäärisestä opettajuudesta. Toisaalta ohjaus korostaa enemmän oppijaa oppimisprosessin subjektina, aktiivisena toimijana. Painopiste halutaan siirtää opettamisesta oppimiseen ja sen tukemiseen.” (Suominen, R. Hakanurmi, S. 2013,7-8.)

Suomisen & Hakanurmen (2013) mukaan jokaisen alan opettajan asiantuntijuus rakentuu ainoastaan pitkän ja monimuotoisen työskentelyn myötä. Molemmat kirjoittajat ovatkin työskennelleet verkko-opettajien kouluttajina, verkko-ohjaajina, kurssien suunnittelijoina sekä muissa asiantuntija tehtävissä. Professori Gilly Salmonin viisivaiheisen verkko-opetuksen mallissa ensimmäisen vaiheen tärkeys voidaan kiteyttää motivaatioon ja siihen, kuinka helposti oppijat pääsevät sisään verkkoympäristöön ja siellä työskentelyyn. Vasta, kun tekniset ongelmat on ohitettu, voidaan jatkaa toiseen vaiheeseen.

Halusin nostaa esille kirjasta verkko-oppimisen luonteen, eli sen, kun opettamisesta siirrytään kohti ohjausta, koska siihen pyrkiminen on tavoiteltava asia jo ammattikouluissa ja lukioissa. Alamme opintoihin ei kuulu mielestäni tarpeeksi teknologia opintoja ja siksi myös oma IT-osaamiseni on hyvin pintapuolista. Verkkoympäristön sisäistämiseen tuntui omien opintojeni alussa kuluvan liian paljon aikaa, ja Optima oppimisalustana, tuntui hyvin hankalalta hahmottaa. Aikuiskoulutuksen puolella opiskellessani lähipäivien aikana yritettiin sisäistää kiireellä oppimisalustan salat jo muutenkin tiukassa aikataulussa. Ikäluokkani aikuisopiskelijat ovat käyneet ammatilliset koulut silloin, kun verkon suomat mahdollisuudet eivät ole vielä olleet niin helposti kaikkien käsillä. Uskon, että verkkokurssille tästä aiheesta sekä tietoteknisten

taitojen kertaamiselle, olisi ollut suuri kysyntä ja hyöty Estenomi koulutuksessamme. Saimme kyllä Optima-alustan käytöstä pikakurssin, joka jäi hyvin pintapuoliseksi eikä opettajamme osannut mielestäni myydä minulle oppimisalustan mahdollisuuksia.

Uskon ja luotan siihen, että nykyään nuorisopuolen kauneudenhoitoalan opiskelijoille tarjotaan ja korostetaan tietoteknisten opintojen tärkeyttä koulutuksessa. Seuraavassa ote Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavan kauneudenhoitoalan perustutkinnon opetussuunnitelmasta. *”Tietoyhteiskunnan kansalaisvalmiuksia tuetaan tarjoamalla opiskelijoille mahdollisuutta suorittaa tietokoneen @-ajokortti opintojen aikana. Opiskelijaa ohjataan myös tekemään digitaalinen portfolio. Portfoliöskentely sisältyy teemoihin eri tutkinnon osittain jokaisena lukuvuotena. Digitaalinen portfolio on itsearvioinnin väline, joka muunnetaan työnhakuun soveltuvaksi valmistumisvaiheessa.”* (Helsingin kaupunki Opetusvirasto 2011.) Sillä, kuka heitä näissä opinnoissa opettaa, on ehdottoman suuri merkitys. Opettajan pitää osata puhua samaa kieltä oppilaiden kanssa ja saada heidät innostumaan. Uskon, että nuori kuin nuori innostuu helpommin tietotekniikasta, mikäli opetus koskettaa heidän omaa elämäänsä. Oli sitten kysymys ePortfolion rakentamisesta tai sosiaalisen median hyödyntämisestä, ovat nämä taidot perusta kaikelle tekemiselle verkossa. Mikäli oppilaat ottavat haltuunsa mielekkään ja heidän tulevaisuuttaan rakentavan oppimisalustan jo ammattikoulussa tai lukiossa, helpottuu myös korkekouluissa suoritettavat opinnot huomattavasti.

Ammattikouluissa tehdään näkyviä tuotoksia joiden tallentaminen portfolioon on oppilaalle tärkeää ja samalla myös hauskaa. Portfolion rakentaminen jo sinällään opettaa it-osaamista ja sitä, kuinka verkossa toimitaan.

Kyvyt.fi palvelun kautta on helppo tuoda näkyväksi koko oppimisprosessi, aina oppijan tavoitteiden asettelusta arviointiin saakka. Alustalta löytyvät niin oppimisen verkostot kuin kaikki ne ihmiset ja vuorovaikutussuhteet, jotka edistävät oppimista. Kyvyt.fi avulla oppijan on myös mahdollista tunnistaa paremmin oppimistaan ja tiedostaa omia oppimisen käytänteitään.

Kyvyt.fi ePortfolion rakentaminen on myös erittäin tärkeää koko alamme näkyväksi tuomisessa ja ammattiyhpeuden nostamisessa.

Ajatuksia: Kyvyt.fi palvelusta löytyneitä kosmetologiopiskelijoita olen löytänyt varsin vähän. Uskon, että palvelu on saatava haluttavaksi ensin kauneudenhoitoalan opettajille. Myyjältä, joka palvelua heille tarjoaa, on löydyttävä oikeat myyntiargumentit ja alan tietämystä. Myyjän olisi hyvä puhua ”samaa kieltä” heidän kanssaan. Opettajille on tarjottava ratkaisuja työnsä ongelmakohtiin helpottaen sen organisointia ja ajankäyttöä.

”Sosiaalista mediaa hyödyntävän koulutuksen suunnittelussa lähtökohtana on se pedagoginen prosessi tai yhteisölliseen tiedonrakenteluun liittyvä tavoite, johon erilaisten yhteisöllisten välineiden ja toimintatapojen avulla pyritään. Koulutuksen oppimistehtävät ja muut aktiviteetit sekä sisältö on suunniteltava siten, että ne muodostavat ehyen ja oppijoiden näkökulmasta merkityksellisen ja mielenkiintoisen kokonaisuuden. Sellaisen, johon kannattaa arkisten kiireiden keskellä panostaa: tulla verkkoon työskentelemään. Sosiaalisen median välineen käyttöä sinällään ei tule korostaa vaan opiskelijoille on tärkeää tuoda esiin, millaiseen tiedon tuottamiseen tai vuorovaikutukseen välineen kanssa työskentelyllä pyritään; mikä on se lisäarvo, jonka välineen käyttäminen oppijalle antaa. Jos tämä perustelu jää tekemättä, välineiden käyttäminen saatetaan kokea irralliseksi, ”päälle liimatuksi”, kuten eräässä pilottiryhmässä todettiin” (Häkkinen & Viteli 2014,19-20.)

5 Projektin eteneminen

Aloitin ePortfolion muokkauksen tammikuussa 2014. Oletin, että se olisi ollut yhtä helppoa, kuin Facebook sivujen tai LinkedIn:in käyttöönotto. Erehdyin suuresti. Sivujen toiminta on astetta vaikeampi hahmottaa ihan itsenäisesti. Aloittelin sivujen kokoamista ja pääsinkin profiiliin teossa varsin pitkälle, tai niin

ainakin kuvittelin. Muutamat kuvatkin sain tallennettua, mutta kokonaiskuva sivujen logiikasta jäi hämärän peittoon. Useampien kuvien lataaminen alkoi tuntua hankalalta, eikä se ottanut onnistuakseen lainkaan. Tarvitsin siis kipeästi vierihoitoa sovelluksen asiantuntijalta. Otin yhteyttä Turun ammattikorkeakoulun E-Learning suunnittelijaan Leena Seiloseen, jonka kautta tutorini oli asiaan myös tutustunut. Kävimme noin kahdentunnin mittaisen Connect- ohjauksen 27.2.2014, josta olen suuresti kiitollinen häenelle.

Linja Turunammattikorkeakoulun koneen ja oman Fuengirolassa sijaitsevan työkoneeni välillä, oli aluksi hiukan pätkivää. Adobe Connect-istunnossa oli viivettä lähes puoli minuuttia eikä asiaa helpottanut se, että saavuin hiukan myöhässä ohjaukseen. Olen ottanut osaa useisiin Webbinaareihin, puhunut Skypeen välityksellä ja ollut mukana Connect keskusteluissa. Tiedän, että tekniikan tarkistaminen ja kokeilu ennen istuntoa, on jokakerta tehtävä hyvissä ajoin niiltä osin kuin se on mahdollista. Siltikin se saattaa aiheuttaa ongelmia. Onneksi tilanne korjaantui reaaliaikaiseksi suhteellisen nopeasti.

Koska en ollut omatoimisesti ehtinyt kovinkaan pitkään tutkia vielä tuolloin sivustoa, olisi ollut hyvä nauhoittaa tapaaminen myöhempiä hetkiä varten. Tekemällä oppii ja muistin syövereistä löytyi joissain pulmatilanteissa ahaa elämyksiä helpommin kuin pelkästään testailemalla, jota myös toteutin rutkasti. Nyt näin loppusuoralla olen edelleen hiukan kateissa joissakin kohdissa sivustoja, mutta jo huomattavasti varmempi, ja sivustojen logiikka alkaa hahmottua.

5.1 Projektin tehtävä ja tavoite

Projektini tehtävänä on tuottaa itselleni mielenkiintoinen Kyvyt.fi –palvelun profiilisivu sekä ePortfolio, oppien samalla tietoteknisiä kykyjä. Hahmottaa portfolion monimuotoinen hyödyntäminen ja sen esittely omien kokemusteni pohjalta innostavasti. Tavoitteena saada kiinnostus heräämään uusissa kauneudenhoitoalan opiskelijoissa. Tulevaisuuden visiona on sen käytön

esittely ja mahdollinen opastaminen opiskelijoille, työnantajille ja ehkäpä jopa alan opettajille verkon suomin mahdollisuuksin. Mahdollisesti jopa Espanjasta käsin.

Toivon myös edellisen verkkokoulutuksia käsittelevän projektini avautuvan uudelleen työn alle, saaden sujuvasti jatkoa ePortfoliotyöskentelystäni. Arvelen, että askel verkkokoulutuksiin on kauneudenhoitoalan ammattilaisille helpompi ottaa sen jälkeen, kun ePortfoliot on saatettu tutuksi ja otettu laajemmin käyttöön. Tätä tulevaisuuden visiota kohti otan nyt uudet ensiaskeleet Kyvyt.fi palvelun ePortfolion avulla.

Alati muuttuva ja kasvava monimuotoinen sosiaalinen media kiinnostaa minua sekä vapaa-ajan vietossa että liiketoiminnallisessa mielessä, joten miksipä ei myös oman opiskeluni näkyväksi tuomisessa. ePortfolio mahdollistaa sujuvasti opiskeluaikaisten projektitöiden jakamisen sellaisille tahoille joista saattaa jatkossa kehkeytyä yrityskumppaneita, työnantajia tai -tekijöitä. ePortfolio aiheena tuntui ensin hyvin simppeiltä, mutta tutustuessani sivuihin lähemmin ymmärsin, että aihevalintani saattaa minut monenlaisien kysymysten ja opittavien asioiden eteen. Niinpä otinkin oppimis- ja projektihaasteen vastaan innolla. Oman ePortfolio työskentelyni myötä olen huomannut myös tietotekniikan hahmottuvan huomaamattomasti siinä sivussa, joten siltä osin henkilökohtaisia tavoitteita on jo hiukan saavutettu.

5.2 Esitys

Tulen käyttämään Dream Brokerin Studio-ohjelmaa opinnäytetyöni näkyväksi tuomisessa yhdistäen sen minulle myös uuden monimuotoisia esittelyjä tuottavan Prezi alustan esitykseen. Haltuun on myös otettava tiivistämisen kultainen sääntö.

Tärkeää on tehdä selkeä käsikirjoitus ja harjoitella esittämistä. Testasin palvelua 28.5. ja huomasin että 15 minuutin pituinen näyttökuva tallenne kesti Dream Brokerissa varsin kauan latautua, joten videot olisi ollut editoitava

pienissä pätkissä. Audio-ongelmat, joiden kanssa tuskailin selvisivät vasta viime metreillä, joten päädyin toteuttamaan esityksen Prezi ohjelmalla nauhoittaen äänet tietokoneestani löytyvällä Quick Time Player ohjelmalla.

Kevyt käsikirjoitus:

- Lyhyt itseni esittely ja taustan miksi päädyin tähän aiheeseen
- Faktaa palvelusta
- Kenelle, miten ja miksi?
- Kyvyt.fi alustan esittely

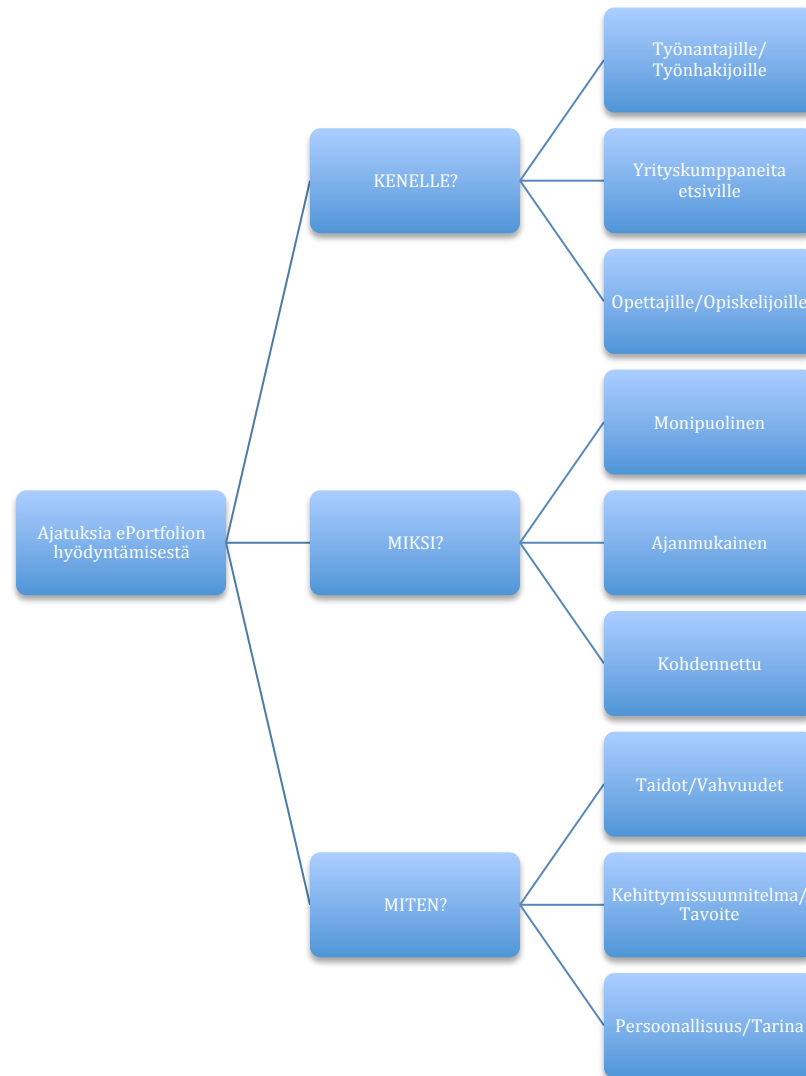
Esitys on nähtävissä seuraavassa osoitteessa:

http://prezi.com/kekbjh3sxdu2/?utm_campaign=share&utm_medium=copy

Tulen mahdollisuuksien mukaan työstämään tätä esitystä eteenpäin tulevaisuudessa liittäen siihen myös videotallennetta. Esityksen luominen ja sen harjoittelu innoitti minua pyrkimään parempiin suorituksiin suullisessa esittämisessä, joten haaveenani onkin osallistua mahdollisimman pian esiintymistaidon kurssille.

5.3 Projektin ajatuskartta työvälineenä

Tarkastelen projektissani ePortfolion eri hyötynäkökulmia; sen tarpeellisuutta ja ajanmukaisuutta. Ajatuskarttaa apuna käyttäen aloin hahmottaa Kyvyt.fi-palvelua kokonaisvaltaisemmin. Alussa se toimi myös hyvänä työni runkona, jonka pohjalta lähdin etsimään kirjallisuutta ja tietoa asiasta. Kyvyt.fi sivustoiden tutkimiseen ja opetteluun kului valtavasti aikaa ja siksi ajatuskartan runkoa oli aika ajoin tutkittava ja muistutettava itseään pysymään aiheessa. ePortfolio konkretisoitui työstämällä sitä näiden ajatusten avulla.

Kuva 3.

5.4 Kenelle?

Kyvyt.fi ympäristöön tutustutaan lähinnä opiskeluaikana, koska se on ensisijaisesti tarkoitettu toisen asteen oppilaitoksille, ammattikorkeakouluille, yliopistoille, vapaan sivistystyön oppilaitoksille sekä koulutusyrityksille. Yli 100 eri oppilaitosta ja organisaatiota on aloittanut sovelluksen käytön, joka on integroitavissa Moodle- ja Optima-oppimisympäristöihin. Sen käyttö on kaikille ilmaista. Leena Seilonen kertoi Connect Pro keskustelussamme 27.2.2014, että Kaarinalaisessa lastentarhassa ollaan myös otettu käyttöön kyseinen sovellus.

Tämä tukee mielestäni hyvin sivustojen yhtä markkinointi sloagania, ”*Kyvyt. Fi tukee aidosti elinikäistä oppimista*” (Kyvyt.fi 2014.)

Harmittavaa oli vasta näin opiskelujen loppuvaiheessa tutustua tähän loistavaan mahdollisuuteen tallentaa omat tuotokset samoihin kansiin. Toisaalta, nyt kun lähdän puhtaalta pöydältä tallentamaan vuosien takaisia tuotoksia, pystyn valitsemaan parhaat ja rakentamaan kerralla myyvän ja helposti navigoitavan alustan itselleni. En kuitenkaan suosittelen tätä ratkaisua kenellekään, koska reaaliaikainen oman oppimisen tallentaminen ja pohdinta, on huomattavasti tuloksellisempaa ja helpompaa. Koko alustan sisäistäminen kokeilun ja erehdyksen kautta itsenäisesti, on ollut minulle viimeisten kuukausien aikana lähes kokopäivätyötä. Helpommallakin olisin voinut päästä, mikäli olisin osannut valita vava-opintojen seasta kurssin portfolioyöskentelystä. Tällöin olisin myös saanut kurssikavereistani ryhmän ja verkostoituminen olisi päässyt alulle.

Välillä olo on ollut kuin Liisalla ihmemaassa. Olen myös Liisan tavoin löytänyt paljon mielenkiintoisia henkilöitä tästä ”maailmasta”. Näiden henkilöiden julkisista portfolioista olen saanut innostusta omani rakentamiseen. Lähes kaikki hyvät portfolioit ja sivustot, joihin olen tutustunut, ovat opettajien tekemiä. Usein heidän sivullansa on myös kurssimateriaalia, joka on tarkoitettu lähinnä heidän oppilailleen. Mikäli materiaali on julkista, niin toki muutkin pystyvät sitä hyödyntämään. Minusta kaiken oppimateriaalin kuuluisikin olla julkista. Opettajien kuuluisi mielestäni tiiviimmin tehdä yhteistyötä ja jakaa materiaalejaan avoimemmin.

Olen myös pistänyt merkille sen, että kaikki innoitusta herättävät hienot portfolioit ovat ihmisten, joilla on useiden vuosien kokemus digitaalisen median tuottamisesta.

Työnantajille ja työnhakijoille

ePortfolio mahdollistaa ja tukee työelämän ja oppilaitosten välistä toimintaa ja hankkeita niin kotimaassa kuin myös ulkomailla. Oman osaamisen näyttäminen ePortfolion avulla mahdollisille tuleville työnantajille on varmasti tehokkaampi tapa työllistyä, kuin perinteisen todistuksen esittäminen, vaikka senkin kyllä

haluaisin työnantajana nähdä. ePortfolio mahdollistaa oman osaamisen esittelyn monipuolisesti ja kansainvälisesti muun muassa Europassin muodossa, joka mukailee Eurooppalaista ansioluetteloa. Perinteinen suomalainen ansioluettelomalli keskittyy objektiivisiin työnhakijan tietoihin, kun taas Eurooppalaisessa tuodaan perinteiseen ansioluetteloon verrattuna paremmin esille persoonallisuus. Europassi antaa myös runsaasti tilaa henkilökohtaisten osaamisten esittelyyn. Siinä muun muassa huomioidaan sosiaaliset, organisatoriset, tietotekniset, taiteelliset ja tekniset tiedot ja taidot (Ansioluettelo eli CV 2009).

Työnantajat löytäisivät näiltä sivuilta parhaat uudet taitajat loistavasti jo ennen heidän valmistumistaan. He voisivat tarjota kiinnostaville persoonille harjoittelupaikkaa, eikä heidän tarvitsisi enää välttämättä haaskata aikaa ja rahaa kalliisiin rekrytointitoimenpiteisiin. Ongelmana on vielä se, ettei sivuilla ole vielä kovinkaan monta työnantaja tahoa.

Opettajille ja opiskelijoille

Opiskelijoille alusta toimii mainiona oppimisen tukena ja helpottaa asioiden reflektointia ja järjestelyä. Projektipäiväkirjan pito palvelun blogitoiminnolla helpottaa opiskelun näkyväksi tuomista opettajien, mutta myös työntekijien suuntaan. Juha Kiukas (2013) Saimaan ammattiopistosta kertoo Discendumin verkkosivuilla käyttäneensä monipuolisesti Kyvyt.fi:n toimintoja työssäoppimisjakson toteuttamisen tukena. Opiskelijoilla on oppimispäiväkirjan lisäksi oma työssäoppimissivusto, jolla hän esittelee itsensä, työpaikkansa ja työtehtävänsä. Sivun voi jakaa oman opettajan lisäksi myös harjoittelupaikan ohjaajalle. *"Ohjaavan opettajan on blogin ja seurantalistan avulla helppoa ja nopeaa seurata opiskelijoiden edistymistä ja kommentoida työsuoritteita. Opettaja pysyy näin paremmin perillä työssäoppimisjakson sisällöstä ja siitä, mitä työpaikalla tapahtuu. Myös opiskelijat kirjoittavat enemmän ja pystyvät paremmin osoittamaan sen, mitä ovat tehneet ja oppineet. Blogimuotoinen raportointi motivoi opiskelijaa ja innostaa myös ohjaajaa"* (Discendum 2013.)

Kauneudenhoitoalan visuaalisuus on tiedostettua ja mikä sen parempi, kuin aloittaa jo kouluaikana tallentamaan parhaita töitä näille sivuille. Ammattitaitokilpailuissa (Taitajat) ePortfolio on varmasti mitä parhain työväline. Mikäli opiskelija tähtää niihin, on ePortfolion käyttöönotto itsestään selvää. Hyvin menneet kokeet voisivat ajatella myös tallentavani sivuilleni ja mikäli tulevaisuudessa asiat ovat päässeet unohtumaan, olisi näiltä sivuilta helppo tarkistaa tärkeät asiat. Itselleni heräsi palveluun tutustumisen myötä harmistus siitä, ettei omana kouluajanani ollut vielä mahdollista säilöä materiaalia ja tuotoksia muuten kuin mappeihin. Niitä on nyt hyllyittäin kolmen ammattitutkinnon suorittaneella. Sieltä en ole kertaakaan jaksanut lähteä asioita tarkastamaan, vaan olen turvautunut näinä päivinä suoraan googlen apuun.

Vaikka tämänpäivän nuoret osaavatkin käyttää sosiaalista mediaa, eivät he välttämättä innostu tästä sovelluksesta, ellei se olekaan yhtä helppoa ja hauskaa kuin Instagramin tai Facebookin käyttö. Sovelluksen opettelu ja käyttöönotto jääkin näin ollen pitkälti tietotekniikkaa opettavien opettajien hartioille. Monellakaan kauneudenhoitoalan opettajalla ei välttämättä ole innostusta, aikaa tai kykyä opettaa tätä asiaa, vaikka näkisin sen erittäin tärkeäksi ammatillisten aineiden opettajillekin. Tämän palvelun valjastaminen tehokkaaksi työvälineeksi helpottaa myös opettajaa muun muassa työelämään tutustumisjaksojen raportointi alustana. Opiskelijoiden ohjauksessa alusta on mainio väline sekä opettajan että oppijan kannalta.

Seuraavassa muutama vinkki opettajille heidän myydessään ePortfoliota opiskelijoille.

Argumentti 1: Nykyaikainen oppimateriaalin ja linkkien tallentaminen verkkoon on ehdottomasti tätä päivää ja yksi tärkeimmistä opiskelijoille esitettävistä argumenteista.

Argumentti 2: Tulevaisuuden kauneudenhoitoalan ammattilaisilta vaaditaan tietoteknisiä taitoja, joten tämä argumentti opiskelumotivaation syttymiseen voisikin olla seuraava: ePortfolion on viihdyttävä, visuaalinen ja persoonallinen tapa opetella tietoteknisiä kykyjä. ePortfoliossa voi myös hydyntää internetin eri

palveluja kuten YouTube tallenteita tai Slide Share esityksiä. Facebookissa ja LinkedIn:ssä on myös mahdollisuus jakaa Kyvyt.fi linkkejä.

Argumentti 3: Kyvyt. fi on yhteisöllistä oppimista ja turvallinen SoMe ja Social learning alusta. Sellaisena se on mielestäni myös esiteltävä nuorille, ja annettava vielä se lisäarvo, mitä muista SoMe palveluista ei löydy; opiskelun ja osaamisen näkyväksituominen sekä näyteportfolion rakentaminen tulevaisuuden työnhakua varten.

Jotta opettajat saisivat ePortfoliosta kaiken hyödyn, pitäisi heidän toimia avoimesti ja verkostoitua muiden alan opettajien kanssa näkyvämmiin ja tehokkaampiin. ePortfolio on myös opettajille hyvä paikka tallentaa materiaalinsa ja jakaa se oppilaiden ja muiden tahojen tai kollegoiden kanssa. Yhteisten oppimateriaalien kehittäminen helpottaa kaikkien työpanosta. Opettajien koulutuksessa alusta toimii myös loistavasti.

Netta Timonen (2011) kertoo opiskelija näkökulmastaan Haaga-Heliassa järjestetyssä workshopissa muun muassa sen, että opettajat pitivät välinettä monimutkaisempina, kuin oppilaat. Oppilaat kokivat sovelluksen strategiseksi työvälineekseen ja jopa 67% Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän galluppiin vastanneista piti palvelua erittäin tärkeänä (Kyvyt.fi 2011).

Yrityskumppaneita etsiville

Kyvyt.fi palvelua käyttävät nuoret opiskelijat joilla on paljon tulevaisuuden haaveita ja ideoita. Monet hyvät ideat jäävät helposti toteuttamatta, koska niiden toteuttamiseen satettaisiin tarvita samoin ajattelevia osaajia ja mahdollisesti monialaiseminkin. Palvelu tuo esiin monesti taka-alalle jäävien ujojen opiskelijoiden osaamisen, sen hiljaisen tiedon, josta saattaa olla apua monelle yhteistyöprojektille tai yhteistyökumppanin etsijälle. Hiljaintieto saadaan huomattavasti paremmin esille ja käyttöön palvelun avulla ja näin myös sen haltijat pääsevät esittelemään taitojansa tasapuolisessa verkkoympäristössä.

Jatko-opintoja tai uutta ammattitutkintoa suorittavia aikuisopiskelijoita löytyy sivustoilta epäilemättä hiukan vähemmän, mutta he jotka ovat tehneet profiilin

itselleen, ovat varmasti tositarkoituksella kiinnostuneita löytämään yrityskumppania tai työtä. He saattavat olla työttömiä tai työelämässä työntekijöinä, esimiehinä tai päällikköinä ja harkitsevat mahdollisesti alan tai työpaikan vaihtoa. Tällöin verkostoituminen uusien alan ihmisten kanssa on tärkeää.

5.5 Miten?

Siinäpä se suurin pulma onkin. Ihan itsestään ja helposti nämä sivut eivät rakennu. Suosittelen kaikille hiukankin teknologian kammoa tunnustaville uusille käyttäjille malttia ja pitkämielisyyttä sekä ohjelmaa että omia kykyjä kohtaan.

Kyvyt.fi sovelluksen opettelussa menee ilta jos toinenkin. Huomasin tarvitsevani enemmän tietoa myös muista sivustoista, joissa on mahdollista jakaa vastaavanlaisia dokumentteja. Google Drive palvelu on käytössä Fuengirolan ruotsalaisessa koulussa, jossa kaksi nuorimpaa lastani käy. Nämä sivut ovat vapaasti kaikkien käytettävissä, joilla on gmail osoite. Koska olin jo itse aiemmin luonut google tilin itselleni, ei kynnys sen käyttöön omien lasteni oppimisalustan seuraamisessa ollut ongelma, mutta ymmärrän hyvin etteivät kaikkien lasten vanhemmat ole ottaneet sovellusta käyttöönsä mutisematta. Leena Seilosen vastaus kohdassa 2.1 Mikä on Kyvyt.fi? selvensi hyvin tätä Google monopoliin kuuluvaa Google+ tilin Drive ominaisuutta ja vahvasti samalla sen sopimattomuuden PLE ympäristöksi.

PLE oppimisympäristönä on vastaus moniin tämän hetken haasteisiin, koska siinä yhdistyy oppimisen yksilöllinen ja sosiaalinen ulottuvuus kiinnostavalla tavalla. Kyvyt.fi ePortfolioon voidaan liittää kouluaikaisia parhaita töitä ja opettajien sanallisia arvosteluja. Omaan portfoliooni liitin myös kuvia järjestämistäni tapahtumista ja työtehtävistäni. Profiili, joka näkyy kaikille käyttäjille, on hyvä suunnitella siten, että persoonallisuus ja visuaalisuus välittyy nopeasti profiilia katsoville. Ensivaikutelma on yhtä tärkeä, toimittiin sitten verkossa tai kasvokkain. Mikäli ensivaikutelma saa kiinnostuksen heräämään,

on jatkokin oltava yhtä kiinnostavaa. Sivujen ulkoasu ja sisältö tulee olla johdonmukaisesti järjestelty. Helppo ja mielekäs tarinankerronta sivuilla sopivissa kohdissa tekee niistä myös mielenkiintoisemmat. Persoonallisuus ja visuaalisuus saa ihmiset kiinnostumaan ja se onkin mielestäni profiili sivujen yksi tärkeimmistä tehtävistä. Olen jakanut sivuillani kuvia ja tarinaa kuitenkin pyrkien pitämään sivuni ammattimaisina.

Mielestäni Kyvyt.fi alustan modulaarisuus ja kustomoitavuus sekä käyttäjälähtöisyys voisivat olla vieläkin monimuotoisempia ja kiinnostavampia. PLE ympäristöt ovat vielä varsin nuoria ja alustojen tekijöistä riippuen, niissä korostuvat oppijakohtaiset, yhteisölliset, tekniset tai portfoliotyyppiset ominaisuudet.

Testausta

Hankalimpia kohtia, joita en ole saanut toimimaan monien erilaisten kokeilujenkaan avulla, ovat liitännäisten lisäykset Kyvy.fi sivuille: LinkedIn kuvakkeen lisääminen, jonka pitäisi onnistua helposti valitsemalla: 'Muokkaa tätä sivua' > 'Ulkoiset lähteet' > raahaa IN-ikoni sopivaan kohtaan sivulla > kopioi annettuun kenttään oman LinkedIn -profiilisi url-osoite. Tämä ei onnistu. En tiedä onko LinkedIn tilin ominaisuuksissani jokin ongelma, mutta tämän tulen vielä tulevaisuudessa ratkaisemaan. Sain kyllä LinkedIn profiilini linkitettyä sivuilleni ulkoinen media toiminnon kautta lisäämällä Url -osoitteen ja sen yläpuolelle liitin kuvan julkisesta LinkedIn profiilistani. Ei välttämättä oikein, mutta ajaa asiansa.

Testaus 7.7.2014: Lähetin sähköpostilla portfolion ja CV:n kahdelle ystävälleni, koska halusin testata työnhakua ePortfolion avulla. Seuraavassa palautteita joita sain: "Aika magee sivusto", "oli mulle ihan uus juttu", "mihin käyttöön tarkoitettu?", "aika laaja esim. työhakemukseksi", "mäkin opin taas jotain uutta"

Työnhaussa ei kannata käyttää koko arsenaaliaan, mutta tällaisilla avoimilla profiilisivuilla voi mielestäni kaikki olla järjesteltynä alaotsakkeiden alle

loogisesti. Jokainen katsoja voi siis halutessaan tutkia koko arsenaalin, jos häntä kiinnostaa.

Seuraavassa vielä muutama eritelty huomio toiselta ystävältäni.

Etusivu: Näyttää hyvältä

Kolmas sarake menee keskimmäisen päälle alhaalla → Pienennän kuvan kokoa jotta myös tablettia käyttävät voivat nauttia visuaalisuudesta.

Projektit: Powerpoint slideshow ei näy → Kyseisellä konella ei ole esitystä tukevaa aplikaatiota.

Oppimispäiväkirja: Kuva ei näy → Käyn tarkistamassa kuvaa ja sivua koskevat oikeudet.

EcoStylestation: Liian isot kuvat oikealla. (Kolme juliste kuvaa) → Käyn pienentämässä kuvat ja valitsen paremman asettelun kyseiselle sivulle.

Terveiset Fugesta on kiva, mutta otsikko leikkaantuu ikävästi → Vaihdan joko alustan muotoilua tai keksin uuden nimen YouTube linkille.

Testaus 8.6.2014: Jaoin Kyvyt.fi profiilini omalla LinkedIn:n sivulla.

Toimii loistavasti projektieni esittelyssä. LinkedIn alustassa kaikki on kirjoitettu englanniksi, joten ajattelin kokeilla miten Kyvyt.fi –palvelun pelkkä työkokemus ja koulutusosio istuu LinkedIn sivulle. Näin voi katsoja lukea myös suomeksi työkokemukseni ja koulutukseni Kyvyt.fi-palvelun kautta. Tätä täytyy vielä hiukan hioa ja tehdä säätöjä niin, ettei ehkä ihan kaikki ole julkista. Kyvyt.fi sivujen linkkiä ei ole vielä tullut vastaan kenenkään toisen LinkedIn profiilissa. Toisaalta eipä minulla ole LinkedIn alustallani kuin 42 kontaktia toistaiseksi. Tässä myös yksi syy, miksi koen, että oman alamme verostoitumisessa olisi reilusti parannettavaa. LinkedIn palvelusta en ole löytänyt suomalaisia alamme ihmisiä kovinkaan monta. Isojen kansainvälisten firmojen kuten Lorealın työntekijöillä on kaikilla LinkedIn:n profiili. LinkedIn onkin suunnattu globaaliin b

to b verkostoitumiseen ja siksi varmasti myös moni suomessa työskentelevä kauneudenhoitoalan ihminen ei koe alustaa itselleen tärkeäksi. No missä sitten kauneudenhoitoalan ihmiset verkostoituvat? Itse olen Facebookin välityksellä saanut eniten työtarjouksia sekä henkilökohtaisesti että ryhmien välityksellä. Siksi ajatus myös Kyvyt.fi portfolion jakamisesta rohkeasti Facebookissa kävi mielessäni. En kuitenkaan vielä halua jakaa portfoliotani siellä, koska en voi ottaa vastaan töitäkään juuri nyt Suomesta. Halusin kuitenkin varmistaa vielä Leena Seiloselta sen, miten Kyvyt.fi sivustot näkyvät katsojalle Facebook sivuilla *”Jos linkittää julkiseksi tehdyn sivun FB sivuille, niin sen näkevät kaikki, jotka näkevät linkin. Eli julkinen on julkinen. Linkin näkyvyyttä voidaan rajoittaa luomalla siihen salasana. Tällöin linkin sisältö ei avaudu jos ei tiedä salasanaa, vaikka linkki on julkinen.”* (Seilonen 2014.)

Kun lataan Kyvyt.fi palveluun useampia kuvia kerrallaan, kestää se mielestäni turhan kauan, joten avaan yleensä saman tien toisen ikkunan ja työskentelen muiden asioiden kimpussa latautumista odotellessani. Kannattaa myös nimetä aiheen mukaiset kansiot niin kuville kuin sivuillekin, jotta ne on helpompi löytää. Sivujen kopioiden nimeämisessä kannattaa myös olla järjestelmällinen. Olin hiukan huolissani jakamistani kuvista ja siitä kuinka turvallista niitä on yleensä jakaa Kyvyt.fi –palvelussa? Tähän sain vastauksen Leena Seiloselta. *”Kyvyt.fi palvelussa kaikki on oletuksena piilossa. Ainoastaan Profiili-sivu on julkinen! Pidän turvallisena, koska edes minä, admin, en pääse näkemään toisten sivuja, jos niitä ei ole julkaistu tai annettu erikseen oikeuksia. Profiili-sivukin on julkinen vain Kyvyt.fi – käyttäjille. Internet-käyttäjät eivät näe sivuja jos eivät omista tiliä palveluun. tai nykyään voit määritellä myös profiilin näkyväksi ei-jäsenille.”* (Seilonen 2014.)

Taidot ja vahvuudet

Mielestäni profiilisivu on Kyvyt.fi -palvelun tärkein sivu, koska se on kaikkien nähtävissä. Sillä herätetään katsojan mielenkiinto ja se, haluaako hän tutkia jakamaasi materiaalia lähemmin. Profiilisivu on julkinen kaikille palvelun

käyttäjille, joka mielestäni onkin verkossa jakamisen idea. Mitä useampi näkee profiilin, sitä suuremmat mahdollisuudet unelmilla ja suunnitelmilla on toteutua.

Tutustuessani ja työstäessäni sivujani itseäni tyydyttävään muotoon ja ulkoasuun, en antanut katsontaa oikeuksia muille kuin tutorilleni ja ystävilleni salaisen URL:n välityksellä. Ensimmäisessä profiiliversiossani julkaisin Europassin osioista kohdat tietoteknisistä, sosiaalisista ja organisatorisista taidoista. Sekä aikamoisen sillisalaatipläjyksen projekteistani. Onneksi Tutorini osasi ohjata minua jälleen kerran oikeaan suuntaan ja selkiinnytti sivuja huomattavasti. Taitojen esittelyssä on tärkeää rakentaa selkeä ja sujuvasti etenevä kerronta taidoista ja vahvuuksista. Verkossa jakamisessa on myös ensiarvoisen tärkeää muistaa ”ilmoitustaulu periaate”, eli julkaise ainoastaan ne tiedot, mielipiteet ja kuvat, jotka voisit jakaa myös lähikauppasi ilmoitustaululla. Älä siis liioittele, vaan kerro myös se, missä osaamisesi olet hankkinut.

Aikaisemmassa osiossa 3.2 henkilöbrändäystä pohtiessani totesin ymmärtäväni hyvin niitä, jotka pyrkivät opettelemaan parempaa ulosantia. Nyt voin todeta oman oppimisprosessini päivitetyn hiukan paremmalle tasolle viriteltyäni ePortfolio profiilisivuani katsoja ja lukija ystävällisempään muotoon. Päädyin jakamaan profiilissani nämä osiot yksinkertaisemmin alaotsikoiden alle, joista lukija saa halutessaan klikata ne auki.

Kehittymissuunnitelma ja tavoite

ePortfolio on henkilökohtaisten kykyjen markkinointi kanava. Elämä on jatkuvaa oppimista niin ihmisenä kuin myös ammatillisessa mielessä. Sisäistäessä tämän, uskallus tuoda esiin omia tavoitteita ja kehittymissuunnitelmia helpottuu. Joskus jopa heikkouksien esille tuominen kehityssuunnitelmassa antaa työnantajille reilun kuvan hakijasta. Epäonnistumisen pelko hälvenee, kun kerran on ääneen lausunut tai jopa julkisesti kirjoittanut omat tavoitteensa, kehityssuunnitelmansa ja unelmansa.

Persoonallisuus ja tarina

Johdonmukaisuus sekä sujuva kerronta on tärkeää persoonallisten kykyjen esilletuonnissa. Ei ole pahasta, mikäli esittely tapahtuu ikään kuin tarinan kerrontana, koska sujuva, mielikuvia herättävä ja johdonmukainen tarina pitää lukijan otteessaan. Muista kuitenkin, että ”lyhyessä virsi kaunis”. Minusta tämä strategia pätee taiteellisten alojen henkilöille ja minun tyylini. Teknisten, media-alan ja teoreettisten alojen henkilöiden portfoliot ja profiilit ovat ulkoasultaan hyvin eri näköisiä. Katsojan odotusarvoja on joskus hyvä myös hiukan rikkoa, mutta toisaalta myös kunnioittaa. Mikäli haluan ympärilläni henkilöitä, jotka ovat aidosti kiinnostuneita minusta ja taidoistani, on rehellinen oman persoonan esilletuominen ensiarvoisen tärkeää. Toki haluaisin yhtä hienot ja ammattimaiset sivut kuin monella media-alan osaajalla, mutta karu totuus on se, etten ole vielä niin taitava it-alan osaaja, että kykenen itsenäisesti rakentamaan ihailemani sivujen kaltaisia kokonaisuuksia itselleni. Uskon, että rehellisellä ja rehdillä tyylillä voin kuitenkin löytää itselleni unelmieni työn tai kumppanit, vaikkeivät sivuni olekaan täydellisen visuaaliset ja johdonmukaiset.

Tätäkin puolta on tutkailtava ja pyydettävä rehellisiä kommentteja ystäviltä. Mielellään jo ennen kuin julkaisee sivut kaikkien nähtäväksi.

5.6 Miksi?

Oman ePortfolio työskentelyni myötä olen huomannut myös tietotekniikan hahmottuvan huomaamattomasti siinä sivussa. Tämä oli myös yksi projektini tavoite, joten voin tässä kohtaa jo todeta joitan tavoitteita saavutaneeni. Uskon, että tämä käytännönläheinen tapa oppia, on varmasti myös useampien opiskelijoiden, opettajien ja työnantajien mieleen.

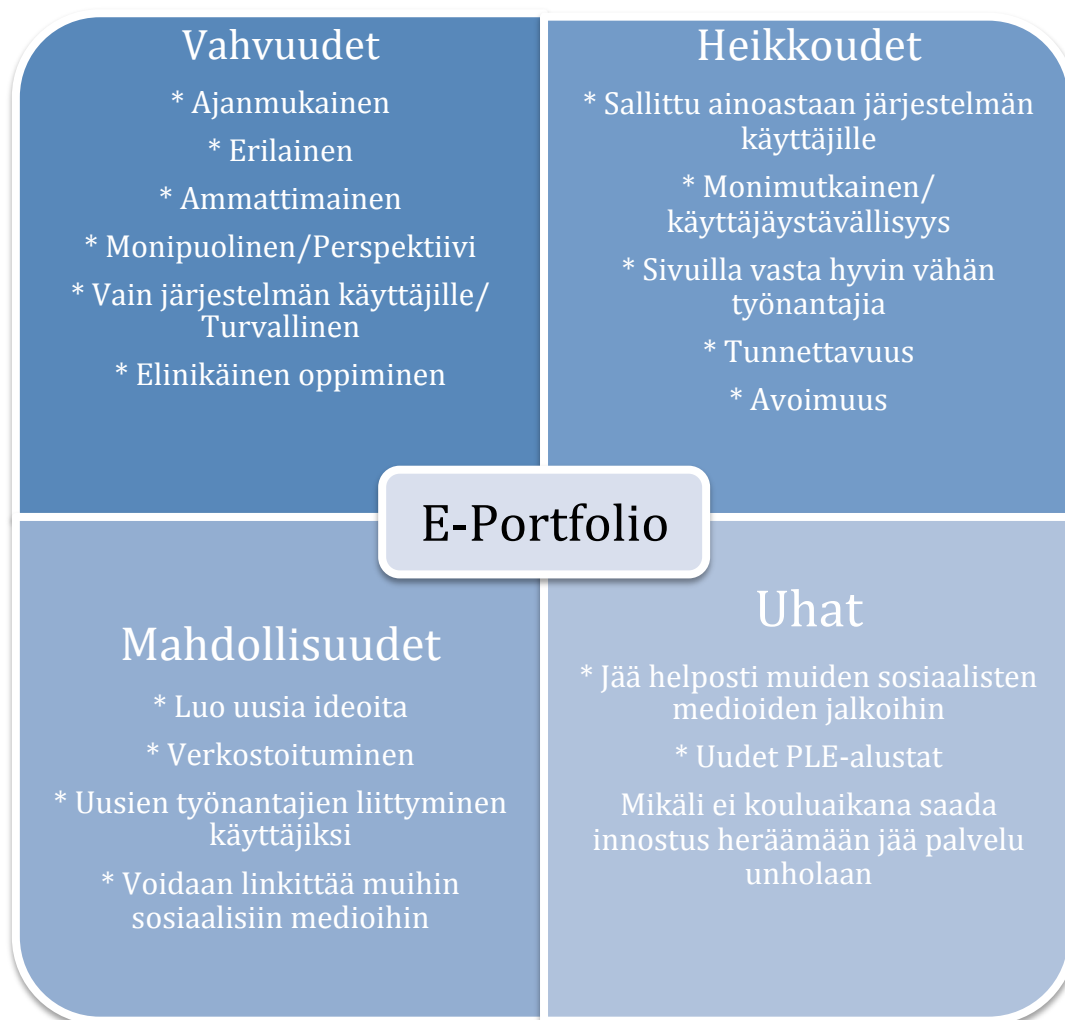
Kohdennettu: Sovellusta käyttävät ainoastaan ne tahot, jotka toivovat yhteistyötä tavalla tai toisella. Näiden sivujen käyttö on pääsääntöisesti ammatillisten taitojen esilletuomista ja vasta toiseksi harrastusten ja kiinnostusten kohteiden jakamista.

Ajanmukainen: Häkkinen & Viteli (2014) mukaan sosiaalinen media yleistyy ja kehityy hurjaa vauhtia. Erilaiset Web2.0-sovellukset, kuten blogit, wikit ja verkkoyhteisöt ovat osa nuorten, mutta myös aikuisten vapaa-aikaa. Siksi myös sen suomat mahdollisuudet ovat alkaneet kiinnostaa koulutusinstituutioita ja työelämän organisaatioita. Tämän verkostumisbuumin myötä saatavilla olevan tiedon määrä on kasvanut valtavasti. Tämöpäivän tietämysyhteiskunnassa asiantuntijalta on löydyttävä tiedonhankinta- ja hallintakykyjä. Sanotaan, että asiantuntijuus on monitasoisen tietämyksen varassa, siinä yhdistyy formaali tieto tilannekohtaiseen tietoon ja niinsanottuun hiljaiseen tietoon (tacit knowledge). Tämä välityy erilaisiin yhteisöihin ja jaettuihin toimintoihin osallistumisen välityksellä. Voidaan myös todeta, että aktiivinen osallistuminen jatkuu läpi elämän ja ulottuu kaikille elämän alueille.

Monipuolinen: Aikuiselle oppijalle, kuten minulle, on erittäin tärkeää voida reflektoiden tarkastella omia kokemuksiaan ja konkreettisesti hyödyntää niitä uuden oppimisessa. Kyvyt.fi on monipuolinen oppimisympäristö ja sen avulla pystyy opiskelija vaikuttamaan ja osallistumaan itse oman oppimisprosessinsa suunnitteluun ja toteutukseen. Aikuisopiskelijan ja monimuoto-opiskelijan hektisessä arjessa uusien asioiden ja toimintatapojen omaksuminen työn ohessa vaatii aikaa ja hermoja. Onneksi Kyvyt.fi tarjoaa joustavaa ja tehokasta ajankäyttöä sekä uuden tiedon ja osaamisen tuomaa lisäarvoa, jolla on työssä käyvälle aikuisoppijalle suuri merkitys. Verkon yhteisölliset työvälineet tarjoavat myös tärkeän ajasta ja paikasta riippumattoman opiskelun mahdollisuuden.

6 Pohdintaa

Näin lopuksi on hyvä pohtia Kyvyt.fi –palvelua SWOT analyysin teemalla, jotta saan kiteytettyä kokonaiskuvan vielä tiiviimmäksi. Kyvyt.fi –palvelu herättää paljon ajatuksia ja useimpia näistä olen jo käsitellyt aikaisemmissa luvuissa. En pohdi enää tässä erikseen näitä kohtia vaan haluan ainoastaan hahmottaa ne näkyviksi tämän asettelun avulla. Heikkouksiahan on kuitenkin aina pyrittävä nostamaan mahdollisuuksien ja sitä kautta vahvuuksien puolelle.

Kuva 4.

Uskon, että alustan monimutkaisuuteen ja käyttäjäystävällisyyteen saadaan seuraavassa Kyvyt.fi päivityksessä 12.8.2014 paljon parannusta. Vähäiset yrityskontaktit ovat myös yksi iso heikkous, johon toivoisin Discendumin panostavan tulevaisuudessa. Uskon, että ePortfolion käyttö alallamme avaa seuraavan sivun monimuotoisempaan markkinointiin, työnhakuprosessiin ja yleiseen verkossa toimimiseen. Kauneudenhoitoala tulee varmasti myös tulevaisuudessa hyödyntämään verkossa tapahtuvaa oppimista enemmän. Olen todella iloinen siitä, että pääsin tutustumaan palveluun, vaikkakin vasta näin viimemetreillä. Yksi tämän aiheen projektiksi valinnan tärkeimmistä syistä oli se, että saan jatkaa Kyvyt. fi-palvelun opiskelua ja sen kautta muunkin oppimani reflektointia vielä valmistumiseni jälkeenkin. Työskentelyni tulee vielä jatkumaan kyseisen aiheen parissa, vaikka tämä projekti on tältä opinnäytetyön osalta saatettu loppuun.

Jatkan sivujeni työstöä ja haluan saada palautetta sivuistani useammilta ystäviltä ja mahdollisesti myös it- tai media-alan ihmisiltä. Ainoastaan näin pystyn kehittämään julkisuus kuvaani. Olen nyt työstänyt ja tutkinut sivuja neljä kuukautta, enkä voi sanoa olevani alkua pidemmällä, joten janoan lisää tietoa ja taitoa. Uskon, että näiden taitojen avulla pääsen lähemmäksi omia unelmiani ja visioitani tulevaisuuden mielekkäästä työstä. Tietotekniikka kehittyä hurjaa vauhtia ja jopa sen ammattilaisilla on täysi työ pysyä kaikesta tietoisena. Joten on ymmärrettävä, että pistettä ei verkossa tapahtuville asioille ja oppimiselle voi koskaan laittaa. *"Kyvyt.fi – ekosysteemi elinikäiseen oppimiseen"* (Discendum 2014). kiteyttää hyvin sanomani.

Moni asia jäi vielä arveluttamaan ja haluaisinkin antaa palvelun tuottajalle Discendumille lopuksi palautetta ja ajatuksia mietittäväksi. Mielestäni erittäin tärkeää olisi tehdä ensisijaisesti tuote tutuksi. Jotta Kyvyt.fi palvelun kiinnostavuus saadaan nousemaan, on palvelua markkinoitava myös muissa sosiaalisen median palveluissa. On uskallettava myös rohkeasti kannustaa opiskelijoita jakamaan portfolioitaan niissä.

Arvelen myös etten ole ihan ainoa ”tollo” tekniikan suhteen. Kaipaen palveluun aktiivista ryhmää tai foorumia, jossa me, jotka emme ole taitavia tietoteknisissä asioissa, voisimme vapaasti kysellä ”tyhmiä kysymyksiä” ja tutkia toistemme sivuja antaen palautetta ja ideoita toisillemme.

Uskoisin myös, että Discendumilla voisi olla tarvetta henkilölle, joka puhuu samaa kieltä heikommin it-taitoja osaavien kanssa.

Opinnätetyöni aihe on muuntanut muotoaan opiskeluni aikana useaan otteeseen. Ajatus verkkokoulutuksista alkoi itää jo vuoden 2009 lopulla, jolloin aloitin työt Ekovista ay:n palkkalistoilla sekä opiskelut avoimessa ammattikorkeakoulussa. Pienessä maahantuontifirmassa sain tehtäväkseni laaja-alaisesti myynnin kehittämisen uusiasiakas hankintoineen ja avainasiakkuuksineen, koulutusten suunnittelun ja toteutuksen, materiaalien teon sekä paljon muuta. Suurimmaksi osaksi aikaa työskentelin etänä omalta koneeltani kotitoimistosta käsin. Kaikki muu hoituikin vallan mainiosti tietokoneen, puhelimen ja verkon avulla, paitsi koulutukset. Suomen maantieteellisestä dilemmasta johtuen, alkoi mielessäni itää ajatus tuotekoulutuksista, jotka toteutettaisiin verkossa. Oli outoa, ettei alallamme oltu valjastettu vielä tätä mahdollisuutta hyötykäyttöön. Mielestäni koulutustarjonnalle olisi ollut jo korkea aika luoda verkkovaihtoehtoja myös kauneudenhoitoalalla.

Uskon, että erilaisten PLE-alustojen käytön opettelu avaa pikkuhiljaa kauneudenhoitoalankin ymmärtämään verkon suomat käyttömahdollisuudet. Tällöin myös maahantuontiyritysten tarjoamissa koulutusvaihtoehtoissa tulee olla saatavilla verkkokoulutuksia. Tämän projektin myötä, olen mielestäni päivittänyt loistavasti omia taitojani ajatellen tulevaisuuden työmarkkinoita alallamme.

LÄHTEET

- Bergström, S. & Leppänen, A. 2008. Markkinoinnin maailma. Helsinki: Edita
- Chaker, A. 2013. The Finnish Miracle, Ihanuuksien Ihmemaa. Helsinki: Talentum
- Nikkanen, H. 2012. Verkko ja Vapaus. Helsinki: Into kustannus oy
- Suominen, R. & Hakanurmi, S. 2013. Verkko-Opettaja. Helsinki: Klaava Media
- Kortesuo, K. 2011. Tee itsestäsi Brändi-Asiantuntijaviestintä livenä ja verkossa. Helsinki: WSOYpro Oy
- Seilonen, L. Suunnittelija. Turun ammattikorkeakoulu. Sähköposti haastattelu 6.6.2014

Sähköiset lähteet:

- Smouccahontas 2013. Viitattu 14.4.2014
<https://www.youtube.com/watch?v=ybcvlxivscw>
- Kohvakka, R. 2013. Tilastokeskus Hyvinvointikatsaus 2/2013. Viitattu 3.6.2014
http://tilastokeskus.fi/artikkelit/2013/art_2013-06-03_001.html
- Kyvyt.fi 2013. Viitattu 28.4.2014
<https://kyvyt.fi/view/view.php?id=77238>
- Discendum 2014. Viitattu 5.6.2014
<http://www.discendum.com/tutustu-toteutuksiin>
- Mahara 2014. Viitattu 6.6.2014
<https://mahara.org/about>
- Peda.net 2013. Viitattu 6.2014
<https://peda.net/hankkeet/oppijat/ovo/lahtokohdat/ple>
- Koivu, S. 2013. Teekkarintyökirja. Viitattu 30.5.2014
<http://www.teekkarintyokirja.fi/fi/nayta-mita-osaat>
- HS nyt.fi. 2014. Palttala, P. Viitattu 14.4.2014
<http://nyt.fi/a1394773828451>

Discendum 2013. D-Mail asiakaslehti 1/2013, toimitusjohtajan tervehdys. Viitattu 6.6.2014 http://www.discendum.com/uploads/lehdet/Discendum_D-Mail_1_2013.pdf

Häkkinen, P. & Viteli, J. 2014. Pilvilinnoja ja palomuuereja – Tuvaisuuden oppimisen ja työnteon tilat, F-Shape Projektin satoa. Jyväskylä:Jyväskylän yliopistopaino Viitattu 7.6.2014 <https://ktl.jyu.fi/julkaisut/julkaisuluettelo/julkaisut/2014/D109.pdf>

Helsingin kaupunki Opetusvirasto. 2011. Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavan kauneudenhoitoalan perustutkinnon opetussuunnitelma, Helsingin palvelualojen oppilaitos. Viitattu 4.6.2014 <http://www.hel.fi/wps/wcm/connect/861ad3b1-7b53-494a-aec0-794f9d75258b/Kauneudenhoito.pdf?MOD=AJPERES>

Ansioluettelo eli CV. 2009. Viitattu 30.4.2014

<http://ansioluettelo-cv.blogspot.com.es/2009/04/eurooppalainen-ansioluettelo-ja.html>)